

โครงการที่ดินพระราชทานปีงบประมาณพ.ศ.2569

1. หน่วยงานรับผิดชอบ

1.1 หน่วยงานหลัก สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม(ส.ป.ก.)

1.2 หน่วยงานสนับสนุน หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์/นโยบาย

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

2.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนย่อยของแผนแม่บทแผนแม่บท 15 พลังทางสังคมประเด็นแผนย่อย

4.1.1 การเสริมสร้างทุนทางสังคม

2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมายความว่า 9
ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลงและคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม:
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม

2.4 นโยบายรัฐบาล : พัทธการรักษาวินัยซึ่งสถาบันชาติศาสนาและพระมหากษัตริย์สืบสานต่อยอด
โครงการพระราชดำริและโครงการตามแนวพระราชดำริเพื่อความยั่งยืนในการอนุรักษ์และ
ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและวางรากฐานของประเทศการขับเคลื่อน
การพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง (นายอนุทินชาญวีรกูลนายกรัฐมนตรี:๒๙กันยายน๒๕๖๘)

3. หลักการและเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตรทรงตระหนักถึง
ความทุกข์ยากของราษฎรที่มีปัญหาความยากจนและไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองในปีพ.ศ. 2518
ได้พระราชทานที่ดินทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ซึ่งมีสภาพเป็นที่นาเดิมในพื้นที่ 8 จังหวัด จำนวน 51,967 ไร่
95 ตารางวา มอบให้รัฐบาลโดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อนำมาดำเนินการ
ปฏิรูปที่ดินต่อมาสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ได้กั้นเนื้อที่บางส่วนออกเนื่องจากที่ดินไม่ได้ใช้ประโยชน์
เพื่อการเกษตรและมีภาระผูกพันกับหน่วยราชการอื่นปัจจุบันมีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินจำนวน 44,369 ไร่
ในพื้นที่ 5 จังหวัด คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา นครนายก นครปฐม ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และส.ป.ก.
ได้ดำเนินงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานได้แก่ถนนระบบชลประทานและดำเนินการพัฒนาอาชีพให้แก่เกษตรกร
ในที่ดินพระราชทาน

เนื่องจากสถานการณ์ภาคการเกษตรเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วปัญหาแรงงานภาคการเกษตร
ส่วนใหญ่อายุมากและมีจำนวนลดลงการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ดินเสื่อมสภาพลงทุกปีส่งผลให้คุณภาพชีวิต
ของเกษตรกรตกต่ำและมีแนวโน้มการทำงานนอกภาคเกษตรมากขึ้น ส.ป.ก. ในฐานะหน่วยงานที่น้อมนำ
พระบรมราโชบาย 9 ข้อ และแนวทางการพัฒนาตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตรจะต้องดำเนินการเพื่อรักษาที่ดินพระราชทานให้เป็นที่ดินเพื่อ
การเกษตรเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเกษตรกรไร้ที่ดินทำกินอีกในอนาคตและการสร้างแรงบันดาลใจให้เกษตรกร/
ทายาทเกษตรกรที่อาศัยอยู่ในที่ดินพระราชทานให้มีจิตสำนึกและตระหนักถึงที่ดินและรักอาชีพการเกษตร
ส.ป.ก. จึงจัดทำโครงการที่ดินพระราชทานปีงบประมาณ พ.ศ.2569เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สามารถ
สร้างรายได้และได้รับการยอมรับจากสังคมเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
สามารถดำรงชีวิตด้วยอาชีพเกษตรกรรมโดยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ใน

การดำรงชีวิตและดำเนินการขับเคลื่อนพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรที่ดินพระราชทานให้เกิดประสิทธิภาพและมีพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

4. วัตถุประสงค์

4.1 เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ทางการเกษตรที่สามารถสร้างรายได้และลดต้นทุนการผลิตเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตทางการเกษตรซึ่งเป็นความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่การเกษตรได้อย่างแท้จริง

4.2 เพื่อเสริมสร้างแรงบันดาลใจความภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมให้แก่เกษตรกร/ทายาทเกษตรกรและสร้างความตระหนักจิตสำนึกรักหวงแหนที่ดินพระราชทาน

5. กลุ่มเป้าหมายการดำเนินการ

เกษตรกร/ทายาทเกษตรกรในเขตที่ดินพระราชทาน 5 จังหวัด (จังหวัดฉะเชิงเทรา นครนายก นครปฐม ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา)

6. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ดินพระราชทาน 5 จังหวัด (จังหวัดฉะเชิงเทรา นครนายก นครปฐม ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา)

7. หลักเกณฑ์/เงื่อนไข

7.1 การคัดเลือกพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ดินพระราชทาน 5 จังหวัด

7.2 การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเกษตรกร/ทายาทเกษตรกรอยู่ในเขตที่ดินพระราชทาน 5 จังหวัด และมีความสมัครใจสนใจเข้าร่วมโครงการ

8. วิธีดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม

8.1 จัดทำแผนปฏิบัติการโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของเกษตรกร

8.2 ประสานสำรวจข้อมูลพื้นที่เกษตรกรเป้าหมาย/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงโครงการ

8.3 คัดเลือกเกษตรกรเพื่อเข้ารับการส่งเสริมองค์ความรู้จำนวน 220 ราย

8.4 ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/ศึกษาดูงานเกษตรกรเป้าหมายจำนวน 220 ราย

8.5 สนับสนุนปัจจัยการผลิตเกษตรกรเป้าหมายจำนวน 220 ราย และเกษตรกรตัวอย่างด้านการขยายผลการพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ (น้อมนำแนวทางการพัฒนาตามพระราชดำริมาปรับใช้ในการประกอบอาชีพและแปลงเกษตรกรรม) จำนวน 5 ราย

8.6 การรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำเดือนในระบบ ALRO Tracking และรูปแบบอื่นๆที่เกี่ยวข้องและจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปี

8.7 การติดตามประเมินผลเกษตรกรตามแบบสัมภาษณ์เกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรม และเกษตรกรตัวอย่าง

8.8 การสร้างภาพลักษณ์ผลการพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริการจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลการดำเนินงานโครงการและการจัดนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ

8.9 การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ส.ป.ก.จังหวัด/ส่วนกลาง

9. ตัวชี้วัด

9.1 เชิงปริมาณ : เกษตรกรเป้าหมายได้รับการส่งเสริมตามแนวทางพระราชดำริจำนวน 220 ราย

9.1.1 เกษตรกรทายาทเกษตรกรจำนวน 190 ราย

9.1.2 ยุวกเกษตรกรจำนวน 30 ราย

9.2 เชิงคุณภาพ : เกษตรกรเป้าหมายน้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติและได้ผลจริง
ไม่น้อยกว่าร้อยละ60

9.3 ผลสัมฤทธิ์ : ร้อยละ60ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้มีรายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น
ไม่น้อยกว่าร้อยละ10

10. งบประมาณ

รวมทั้งสิ้น 2,039,643 บาท (สองล้านสามหมื่นเก้าพันหก ร้อยสี่สิบสามบาทถ้วน) ประกอบด้วย

10.1 งบประมาณตามพ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.2569 จำนวน 1,605,403 บาท
(หนึ่งล้านหกแสนห้าพันสี่ร้อยสามบาทถ้วน)

10.2 เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2569 จำนวน 434,240 บาท (สี่แสนสามหมื่นสี่พันสองร้อยสี่สิบบาทถ้วน)

11. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

1 ตุลาคม 2568 – 30 กันยายน 2569

12.ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

12.1 เกษตรกร/ทายาทเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้มีการใช้
ประโยชน์ในที่ดินอย่างเต็มที่

12.2 เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตทางการเกษตรด้วยการลดต้นทุนการผลิตมีคุณภาพ
สามารถบริหารจัดการระบบผลิตและสินค้าเกษตรได้

12.3 เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

12.4 เกษตรกร/ทายาทเกษตรกรมีความภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมตระหนักรู้และ
มีจิตสำนึกรักหวงแหนที่ดินพระราชทาน